ПОСІБНИК З РОЗРОБКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПРОФІЛЮ ГРОМАДИ ПРИ ФОРМУВАННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Київ, 2023

Вступ 2
1. Основні засади складання гендерного профілю громади як інструменту управління громадою 3
1.1. Сутність та призначення гендерного профілю громади 3
1.2. Нормативне забезпечення застосування гендерного профілю громади 4
1.3. Алгоритм складання гендерного профілю. Визначення органів, відповідальних за гендерний профіль громади. 5
1.4. Структура гендерного профілю територіальної громади (рубрикатор гендерного профілю) 8
1.5. Джерела даних гендерного профілю та порядок їх оновлення 10
2. Інтегрування гендерного профілю у цикл вироблення публічної політики на рівні громади 11
2.1 Використання гендерного профілю для збору та упорядкування місцевої статистики 11
2.2 Проведення гендерного аналізу за допомогою гендерного профілю 12
2.3. Застосування ГП при плануванні програм розвитку. Використання даних ГП для коригування стратегій та програм та покращення доступу жінок, чоловіків та/або їх груп до публічних послуг 19
2.4.Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі та гендерному профілі громади 21
2.5 Роль гендерного профілю у системі оцінювання та моніторингу програм розвитку. 24
2.6 ГП як інструмент прозорого та публічного врядування на рівні територіальної громади з залученням жінок, чоловіків та/або їх груп, зокрема вразливих 25
Додатки 28
Додаток 1. Посилання на нормативно-правові акти з гендерної тематики 28
Додаток 2. Орієнтовний перелік гендерно чутливих показників гендерного профілю територіальної громади 30

Вступ

Посібник з розробки та використання гендерного профілю громади при формуванні публічної політики на місцевому рівні призначений допомогти громадам України розробляти та практично використовувати гендерний профіль громади для формування, виконання, здійснення моніторингу та оцінки програм розвитку територіальної громади та вироблення публічної політики на рівні громади з урахуванням гендерного підходу та підходу заснованого на правах людини.

Посібник з розробки та використання гендерного профілю громади при формуванні публічної політики на місцевому рівні розроблений групою національних консультантів ООН Жінки – Ольгою Романюк (к.н.держ.упр., національною консультанткою з питань з гендерного інтегрування в децентралізацію та політику регіонального розвитку, керівницею експертної групи), Катериною Ілікчієвою (к.ю.н., національною консультанткою з питань гендерної рівності та недискримінації), Оксаною Цюпою (к.е.н., національною консультанткою з гендерно-орієнтованого бюджетування).

Наукове редагування тексту Інструкції забезпечили Проект ООН Жінки «Сприяння гендерній рівності та розширення прав і можливостей жінок у рамках реформи децентралізації в Україні», зокрема керівниця проекту Нургуль Асилбекова та аналітикиня проекту Наталія Мішина.

Документ розроблений завдяки фінансовій підтримці уряду Канади.

1. Основні засади складання гендерного профілю громади як інструменту управління громадою

1.1. Сутність та призначення гендерного профілю громади

Запорукою успішного соціально-економічного та культурного розвитку громади є наявність актуальної інформації про соціально-демографічний склад населення, ефективність функціонування системи соціального захисту, системи охорони здоров'я, житлово-комунального господарства та інших галузей бюджетного фінансування, безпекову ситуацію у громаді. Гендерний профіль (паспорт) дає можливість отримати цю інформацію з розподілом за статтю та іншими ознаками, необхідними для прийняття виважених рішень формування місцевої політики, яка б задовільняла інтереси та потреби жінок, чоловіків та/або їх груп, що проживають на території громади.

Гендерний профіль (паспорт) територіальної громади (далі – гендерний профіль) - це інформаційно-аналітичний документ, який дає змогу визначити відмінності у становищі жінок, чоловіків та/або їх груп, а також наявні проблеми і потреби, і який слід використовувати для розробки програм розвитку територіальної громади.

Програми розвитку територіальної громади включаються в себе стратегії розвитку територіальної громади та плани заходів з їх реалізації, місцеві програми розвитку, прогнозні та програмні документи соціально-економічного розвитку, місцеві цільові та бюджетні програми.

Основи складання гендерного профілю (паспорту) громади прописані у Наказі Міністерства соціальної політики №359 від 27.12.2022 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад» .[1]

Відповідно до Наказу Міністерства соціальної політики України метою складання гендерного профілю територіальної громади є виявлення відмінностей рівнів участі жінок і чоловіків, реалізації їхніх прав та можливостей у тій чи іншій сфері життєдіяльності суспільства, їх доступу до ресурсів (далі – гендерні розриви) для використання при розробленні та реалізації гендерно чутливих програм розвитку та формуванні бюджетних програм.

Завданнями складання гендерного профілю територіальної громади є забезпечення державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, представників громадських об’єднань, наукових установ та організацій достовірними обґрунтованими демографічними, соціально-економічними та бюджетними даними з розподілом за

[1] Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад» від 27.12.2022 №359. Доступ за посиланням: https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html

ознакою статі та іншими ознаками, які дадуть змогу проводити аналіз для визначення у стратегічних та інших довгострокових, середньострокових та короткострокових програмних документах пріоритетів розвитку громади, які ґрунтуються на підході, що базується на дотриманні прав людини, та спрямовані на досягнення Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, визначених Указом Президента України № 722/2019 від 30 вересня 2019 року, з дотриманням принципу „нікого не залишити осторонь".

Призначення гендерного профілю громади – проведення ґрунтовного гендерного аналізу становища жінок, чоловіків та/або їх груп у громаді, який використовується як засіб планування розвитку громади із залученням усіх заінтересованих сторін.

Гендерний профіль громади може використовуватися для:

1. **проведення гендерного аналізу та виявлення гендерних розривів** у сфері демографічного розвитку, сфері зайнятості, в оплаті праці планування стійкого соціально-економічного та культурного розвитку розвитку громади;
2. **стратегічного планування та бюджетування:** розробки програмних документів громади та складання демографічних, економічних та бюджетних прогнозів для громади, визначення пріоритетів бюджетного фінансування для вирішення нагальних проблем гендерної рівності у громаді, формування гендерно-виваженої політики зайнятості жінок та чоловіків, враховуючи кваліфікаційний та освітній рівень працівників/ць, та формування бюджетних програм з урахуванням гендерних аспектів;
3. **формування інвестиційної політики громади та створення сприятливого бізнес клімату** для розкриття економічного потенціалу різних груп жінок та чоловіків: розвиток жіночого підприємництва та залучення молоді до підприємницької діяльності, реалізації гендерно-чутливих проектів місцевого економічного розвитку у громаді
4. **моніторингу та оцінки реалізації стратегічних та бюджетних програм,** в тому числі в контексті досягнення Цілей сталого розвитку[2] для покращення якості та охоплення населення послугами, з урахуванням відмінних потреб жінок, чоловіків та/або їх груп.

Гендерний профіль територіальної громади може включати: набір даних з розподілом за ознакою статі та іншими ознаками у вигляді електронної чи текстової бази показників (таблиці); результати аналізу виявлених гендерних розривів; висновки та рекомендації, зокрема, щодо заходів, спрямованих на зменшення гендерної нерівності.

1.2. Нормативне забезпечення застосування гендерного профілю громади

Законодавчою базою для застосування гендерного профілю є Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08. 2022 р. № 752-р «Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та

[2] Цілі сталого розвитку України: Національна доповідь, 2017 Доступ за посиланням: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf

затвердження операційного плану з її реалізації на 2022—2024 роки»[3] та Наказ Міністерства соціальної політики №359 від 27.12.2022 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад», які прийняті на виконання Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»[4].

Відповідно до вказаного Розпорядження, а саме Операційного плану з реалізації Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року на 2022-2024 роки органи місцевого самоврядування мають затвердити «гендерні портрети». Змістовне навантаження поняття «гендерного портрету», відповідно до цього нормативно-правового акту, аналогічне поняттю «гендерний профіль», що застосовується у Наказі Міністерства соціальної політики України.

Зазначений вище Наказ Міністерства соціальної політики України затвердив гендерний профіль (портрет) як основний документ та інструмент впровадження і реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад. Згідно, цього законодавчого акту органам місцевого самоврядування рекомендується складати / оновлювати гендерний профіль не рідше одного разу на три роки.

1.3. Алгоритм складання гендерного профілю. Визначення органів, відповідальних за гендерний профіль громади.

Процес формування гендерного профілю може складатися з наступних етапів (Малюнок 1):

1. *Збір статистичної інформації, розподіленої за ознакою статі, віку, наявності інвалідності, статусу ВПО, тощо*. Джерелами такої інформації є статистично-звітна документація соціальної сервісної служби, закладів освіти та охорони здоров'я, адміністративна та муніципальна звітність, тощо (більш детально див. розділ 1.5 «Джерела даних ГП та порядок їх оновлення»).

2. *Збір соціологічної інформації, шляхом проведення відповідних досліджень*. Для глибшого розуміння статистичної інформації, крім кількісних показників важливо отримати і якісні показники, які дають можливість оцінити потреби, ступінь задоволення публічними послугами, що надаються у громаді, відношення жінок та чоловіків до тих чи інших аспектів розвитку та управління громадою. . Зокрема, інформацію про потреби та можливості їх задоволення жінками і чоловіками різних груп громади у сфері соціальної підтримки, освіти, охорони здоров'я та медичних послуг, доступності житла, продовольчої безпеки та харчування, безпеки, доступу до води, санітарії та гігієни, також варто отримати інформацію як виконувані соціальні ролі та обов'язки впливають на реалізацію прав та можливостей жінок, чоловіків та/або їх груп у різних сферах життя. Така інформація може бути отримана

[3] Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08. 2022 р. № 752-р «Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022—2024 роки». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2022-%D1%80#Text

[4] Наказ Міністерства соціальної політики №359 від 27.12.2022 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад». URL: https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html

шляхом проведення соціологічних досліджень власними силам або силами залучених експертів/ток або із залученням потужностей громадських організацій, що здійснюють свою діяльність на території громади.

3. *Проведення консультацій з представниками/цями різних груп жінок і чоловіків, що проживають у громаді*. Для повного розуміння ситуації із потребами та можливостями їх задоволення жінками і чоловіками різних груп, в тому числі і вразливих, дуже важливим є етап консультування з представниками/цями різних груп жінок і чоловіків, що проживають у громаді. Цей етап має бути проведений із забезпеченням конфіденційності та безпеки для опитуваних, репрезентативного представлення осіб обох статей відповідно до соціально-демографічного складу населення, із врахуванням практикуючих традицій (соціальні обмеження та ярлики, що призводять до повного або часткового виключення особи/групи осіб із суспільства, наприклад, етнічні або релігійні групи), мобільності учасників/ць. Конфіденційність можна забезпечити використовуючи сучасні технології, наприклад, google-форми.

4. *Аналіз отриманої інформації*. Аналітична частина гендерного профілю може лягти в основу програмних та стратегічних документів громади. Зокрема, відповідно до Наказу Міністерства розвитку громад та територій України N 265 від 21 грудня 2022 року «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад» така інформація повинна включатися в єдиний стратегічний планувальний цикл. При проведенні аналізу необхідно звертати увагу на наступні питання: демографічну ситуацію громади з розбивкою по статі та вікових групах; соціально-економічне становище жінок, чоловіків та/або їх груп; запити про потреби жінок, чоловіків та /або їх груп, в тому числі вразливих; доступ до базових публічних послуг, таких як соціальний захист, освіта, охорона здоров'я жінок та чоловіків; які відмінності досвіду при реалізації своїх прав, забезпеченні потреб та отримання послуг існують у жінок, чоловіків та їх груп; які культурні та релігійні традиції практикуються у різних соціальних групах громади і як вони впливають на реалізацію прав та задоволення потреб жінками і чоловіками різних соціальних груп громади.

5. *Оформлення гендерного профілю у вигляді аналітичного звіту*. Гендерний профіль має складатися з двох частин: електронної чи текстової бази показників (таблиці) та тексту, що містить аналіз виявлених гендерних розривів у громади.

Малюнок 1 Основі етапи складання гендерного профілю громади.

Для розробки гендерного профілю територіальної громади рекомендовано створювати робочу групу з представників/ць усіх управлінь (відділів) виконавчого комітету місцевої ради.

Очолювати цю робочу групу рекомендовано уповноваженим особам (координаторам/кам) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Відповідальним структурним підрозділом рекомендовано призначати управління (відділ), у повноваження якого входять питання економічної політики громади.

До складу робочої групи варто залучити консультативно-дорадчий орган з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, громадські організації, зокрема жіночі.

Склад робочої групи зі складання ґендерного профілю громади затверджується розпорядженням голови громади (Рішенням виконавчого комітету). Робоча група стає легальним підрозділом виконавчого комітету, права і обов'язки якого можуть бути виписані у Положенні про робочу групу.

Гендерний склад робочої групи бажано мати паритетний, але не менше 40 відсотків осіб протилежної статі.

1.4. Структура гендерного профілю територіальної громади (рубрикатор гендерного профілю)

Гендерна статистика потрібна для вимірювання та моніторингу реалізації прав та доступу до послуг і ресурсів жінок і чоловіків, а також дівчат і хлопчиків. Широке розмаїття тем і проблем висвітлюється в рамках гендерної статистики, що відображає зміну ролей жінок і чоловіків у суспільстві, в економіці, сім'ях і домашніх господарствах. Гендерна статистика допомагає органам влади різних рівнів формувати та контролювати політику та плани, відстежувати зміни та інформувати громадськість.

Відповідно до п.2.2.5 наказу Міністерства соціальної політики «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад» від 27.12.2022 №359 рекомендується така структура гендерного профілю:

- Вступ;
- Населення;
- Державна соціальна допомога, якою скористалися різні групи жінок і чоловіків;
- Доступ до послуг у розрізі основних галузей:
  - освіта,
  - охорона здоров'я,
  - соціальний захист,
  - культура та мистецтво,
  - фізична культура та спорт,
  - житлово-комунальні послуги,
  - пасажирські перевезення,
  - правова допомога,
  - адміністративні послуги.
- Економічний розвиток громади;
- Стан забезпечення безпеки та охорони правопорядку;
- Участь у прийнятті рішень;
- Інституційне та ресурсне забезпечення реалізації політики забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- Висновки та рекомендації.

Розглянемо детальніше, яку інформацію має містити кожен розділ гендерного профілю/паспорту громади.

У «Вступі» потрібно зазначити мету та призначення гендерного профілю громади.

Наприклад, гендерний профіль Волинської області[5]:

Гендерний профіль області (далі – гендерний профіль) - це інформаційно-аналітичний документ, який дає змогу визначити відмінності у становищі жінок, чоловіків та/або їх груп, а також наявні проблеми і потреби, і який слід використовувати для розробки прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку області та її територіальних громад.

[5] https://www.voladm.gov.ua/admin-assets/files/file/VIP/%D0%93%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%96_202

Мета складання гендерного профілю – надати достовірну інформацію щодо відмінностей у становищі та у користуванні послугами жінок, чоловіків та/або їх груп для її використання під час розробки та реалізації гендерночутливих прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку з урахуванням гендерного підходу та підходу заснованого на правах людини.

Завдання складання гендерного профілю – збір, аналіз гендерночутливих показників (за статтю, віком, станом здоров'я та іншими характеристиками) та розробка рекомендацій щодо впровадження гендерно орієнтованих заходів соціально-економічного та культурного розвитку області цільових та бюджетних програма також проектів регіонального, місцевого економічного розвитку.

Гендерний профіль допомагає виявити розриви у доступі жінок та чоловіків та/або їх груп до послуг та можуть бути використані спеціалістами/ками облдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, експертами при розробці прогнозних та програмних документів громади, для проведення гендерного аналізу бюджетних та обласних, місцевих комплексних/цільових програм, а також можуть використовуватись для складання демографічних, економічних та бюджетних прогнозів для області.

Гендерний профіль також містить рекомендації щодо зменшення виявлених гендерних розривів та подолання проблем по кожній сфері, у тому числі рекомендації щодо подолання наслідків кризи, спричиненої пандемією COVID-19 і врахування потреб та інтересів жінок і чоловіків та/або їх груп.

В розділі «Населення» рекомендується навести дані про його чисельність та склад з розподілом за ознаками статі та віку. Але жінки та чоловіки не є гомогенними групами, і тому існує потреба в аналізі даних, розподілених не лише за статтю та віком, а й з урахуванням рівня освіти, типу місцевості проживання, рівня доходів, етнічної і релігійної приналежності, статусу інвалідності. Це необхідно для забезпечення більш чіткої картини відмінностей у статусі жінок і чоловіків, соціальних нерівностей, із якими вони стикаються, та визначення специфічних уразливих або маргіналізованих груп жінок і чоловіків.

В одному з розділів гендерного профілю потрібно висвітлити також інформацію про жінок і чоловіків, хлопців і дівчат громади, які отримують *державну соціальну допомогу*, наприклад, скільки жінок в громаді отримують державну допомогу одиноким матерям на дітей; скільки хлопців і дівчат отримують державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю віком до 18 років; скільки сімей в громаді отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям та ін.

В розділі «*Доступ до послуг у розрізі основних галузей*» зазначаються статистичні та оперативні дані з розподілом за статтю, віком та іншими релевантними ознаками про отримувачів/користувачів, надавачів послуг, що надаються в сфері освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури та мистецтва, фізичної культури та спорту, житлово-комунальних послуг, пасажирських перевезень, надання правової допомоги та адміністративних послуг. В цьому розділі потрібно наводити не тільки статистичні дані, а й надати їх інтерпретацію. Наявність цієї інформації створює передумови для ухвалення виважених та ефективних рішень, адже, насамперед виділяє різні групи жінок і чоловіків,

хлопців і дівчат, які мають як спільні потреби й проблеми, так і відмінні. Жінки і чоловіки можуть виконувати як спільні соціальні ролі, так і відмінні. А це впливає на їхні можливості, зайнятість, структуру часу, розподіл професійних та сімейних обов'язків, особливості дозвілля та самореалізацію в цілому.

Розділ «*Економічний розвиток громади*» має містити дані, розподілені за статтю щодо зайнятості, безробіття, міграції, рівня освіти, середньомісячної заробітної плати жінок і чоловіків та розриви у заробітній платі в різних сферах економічної діяльності, .

Наступний розділ гендерного профілю громади «*Стан забезпечення безпеки та охорони правопорядку*» містить інформацію щодо боротьби зі злочинністю (наприклад, кількість смертей серед жінок, чоловіків внаслідок транспортних нещасних випадків, на території територіальної громади), протидії торгівлі людьми (наприклад, кількість осіб, яким встановлено статус особи, постраждалої від торгівлі людьми, за статтю, за віковими групами), домашньому насильству, насильству за ознакою статі, у тому числі сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом та ін.

«Участь у прийнятті рішень» - це розділ в якому відображено інформацію про представництво жінок і чоловіків, зокрема з числа вразливих груп, у депутатському корпусі, постійних комісіях, виконавчих органах рад, інформація про громадські об'єднання, які працюють у сфері забезпечення прав людини, рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (співпрацюють з органами місцевого самоврядування), а також представництво жінок і чоловіків у складі консультативно-дорадчих органів;

В розділі *«Інституційне та ресурсне забезпечення реалізації політики забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»* відображається інформація про наявні документи, щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків в громаді (програми, плани заходів та ін.), перелік проектів з питань гендерної рівності, які реалізуються на території громади за підтримки міжнародних організацій з; наявність відповідальних осіб та радників з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі; відповідних експертних рад та робочих груп, зокрема, з питань розгляду звернень за фактами дискримінації за ознакою статі, застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі тощо.

«Висновки та рекомендації» містять інформацію про наявні гендерні розриви та пропозиції щодо їх зменшення, усунення дискримінації за ознакою статі, забезпечення прав, задоволення потреб жінок і чоловіків та/або їхніх груп в громаді.

1.5. Джерела даних гендерного профілю та порядок їх оновлення

Успішне складання гендерного профілю ґрунтується на збиранні даних, розподілених за статтю, віком та іншими ознаками. Основними джерелами даних щодо становища жінок і чоловіків є офіційна державна статистична, фінансова, адміністративна звітність, аналітичні звіти та дослідження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, міжнародних організацій, наукових установ, громадських організацій тощо (п. 2.1.3. наказу Міністерства соціальної політики України № 359).

З метою аналізу доступу жінок і чоловіків, дівчат та хлопців до послуг у розрізі основних галузей використовують адміністративні дані, які формується на основі даних, зібраних від

різних розпорядників. Понад 30 міністерств та відомств формують дані за 200 формами звітності, з яких – 48 (24% від загальної кількості) містять показники із розподілом за статтю та віком. Основні постачальники: Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України , Міністерство соціальної політики України, Міністерство молоді та спорту України, Генеральна прокуратура України та інші[6]. Наприклад, N 6-НК «Звіт про діяльність державних, публічних бібліотек, централізованих бібліотечних систем (ЦБС), що віднесені до сфери управління Міністерства культури і туризму України», N 80-а-рвк «Зведена звітність, державних, публічних та інших бібліотек, Форма N 12 «Звіт про організацію соціального обслуговування (надання соціальних послуг) територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг)», Форма № 47 «Звіт про мережу та діяльність медичних закладів», № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти», № 76-РВК «Зведений звіт закладів загальної середньої освіти» та інші.

Крім того, для збирання додаткових даних проводяться опитування фокус-груп, анкетування, спостереження, інтерв'ю тощо. При організації збору даних такими методами необхідно забезпечити паритетну участь в опитуваннях осіб обох статей.

Сфера даних, розподілених за статтю, не має бути чимось незмінним та усталеним раз і назавжди, адже в процесі розвитку та функціонування суспільства постійно виникають нові потреби та виклики, як то міграція населення, спричинена війною, окупація територій, COVID-19 тощо. Отже, існує потреба не тільки у нових даних, а й в удосконаленні якості вже існуючих. Відповідно до п. 2.2.4. наказу Міністерства соціальної політики України №359 гендерний профіль територіальної громади рекомендується готувати не рідше ніж раз на три роки (з урахуванням специфіки територіальної громади та її розміру).

2. Інтегрування гендерного профілю у цикл вироблення публічної політики на рівні громади

2.1 Використання гендерного профілю для збору та упорядкування місцевої статистики

Гендерний профіль громади використовує різноманітні джерела даних, в тому числі дані офіційної державної статистичної звітності фінансової, адміністративної звітності, аналітичні звіти та дослідження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, міжнародних організацій, наукових установ, громадських організацій тощо (див. розділ 1.5 «Джерела даних гендерного профілю та порядок їх оновлення»).

Гендерний профіль громади дає можливість акумулювати в одному документі показники щодо усіх сфер діяльності громади: соціально-економічного та демографічного розвитку громади, галузей бюджетного фінансування (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури та мистецтва, фізичної культури та спорту, житлово-комунальні послуги, адміністративних послуг, тощо) прийняття рішень щодо вироблення місцевої політики, питання громадської безпеки та інших сфер.

[6] http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/help/gender/description_1.htm

Він дає повну картинку щодо показників розподілених за статтю та іншими ознаками, зокрема:

- показників демографічного розвитку (чисельність населення громади в розрізі вікових та гендерних , природний та міграційних рух населення);
- показників, що характеризують споживачів та надавачів місцевих послуг в усіх галузях бюджетного фінансування (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, житлово-комунальне господарство тощо);
- показників формування та виконання бюджетних програм в розрізі галузей бюджетного фінансування;
- показників економічного розвитку (зайнятість та безробіття, заробітна плата, економічна активність, бізнес та підприємництво, сфер економічної діяльності, що розвиваються в громаді та залучені до них жінки та чоловіки);
- показників участі у прийнятті рішень (гендерний склад депутатів місцевої ради, склад працівників виконавчого органу місцевого самоврядування, інформація про організації громадянського суспільства, що працюють в громаді);
- показники, що характеризують безпеку та захист (показники боротьби зі злочинністю, з гендерно-зумовленим насильством, торгівлею людьми), тощо.

Гендерний профіль громади передбачає аналіз динаміки демографічних та соціально-економічних показників за період принаймні два роки, при цьому показники для гендерного аналізу відбираються таким чином, щоб забезпечити їх порівняння у динаміці. Гендерний профіль дає можливість охарактеризувати різні аспекти життя громади і зібрати статистичні та інші дані в одному документі, сформувати бази даних показників, перевірити ці показники та за потреби щорічно їх оновлювати, таким чином гендерний профіль сприяє упорядкуванню даних місцевої статистики в першу чергу для потреб самої територіальної громади і в другу для проведення моніторингу досягнення цілей сталого розвитку, що є важливим елементом розвитку країни в цілому.

2.2 Проведення гендерного аналізу за допомогою гендерного профілю

Проведення гендерного аналізу є важливим етапом розробки програм розвитку, які затверджуються нормативно-правовими актами. Гендерний аналіз проводиться у відповідності до Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розробки нормативно-правових актів[1].

Гендерний аналіз це вивчення відмінностей між жінками та чоловіками в умовах, потребах, рівнях участі, доступу до ресурсів та управління ними, повноваженнях у прийнятті рішень тощо, зумовлених усталеними в суспільстві гендерними ролями (нормами, очікуваними моделями поведінки, діяльністю, характерними рисами, що вважаються притаманними для чоловіків/жінок).

Гендерний аналіз дає змогу:

- визначити фактичне становище жінок і чоловіків та/або їх груп, виявити їхні потреби та інтереси у відповідній сфері/галузі або у розв'язанні проблеми, для усунення якої готується нормативно-правовий акт;

- визначити прямий та/або опосередкований вплив нормативно-правового акту на різні групи населення.

Прямий вплив на різні групи жінок і чоловіків мають нормативно-правові акти, що стосуються прав і свобод людини, визначених Конституцією та законодавством України. Опосередкований вплив на різні групи жінок і чоловіків мають нормативно-правові акти, що, зокрема, встановлюють правовий режим (щодо землі, майна, митний, прикордонний); правовий статус юридичних осіб; певні правила (природокористування, дорожнього руху, пожежної безпеки); вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища, рослинного та тваринного світу; технічні або процедурні норми тощо.

Результати гендерного аналізу використовуються для подальшого визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми, на усунення якої спрямовується нормативно-правовий акт.[2]

Під час проведення гендерного аналізу використовуються статистичні дані з розподілом за статтю, віком, місцем проживання, ознаками інвалідності та іншими ознаками, що стосуються проблеми, на розв'язання якої спрямовується нормативно-правовий акт, яким затверджено програму розвитку.

Статистичні дані з розподілом за статтю та іншими ознаками використовуються для розрахунку гендерно-чутливих показників для проведення гендерного аналізу, ці показники аналізуються та інтерпретуються в гендерному профілі громади і можуть використовуватися для подальшої розробки програм розвитку та врахування в них гендерних аспектів.

Гендерний аналіз може включати в себе:

1. аналіз динаміки показників, розподілених за статтю та іншими ознаками та гендерних розривів;
2. аналіз структури (частки жінок та чоловіків) при оцінці гендерних розривів споживачів або надавачів послуг;
3. порівняння показників гендерних розривів громади з загальноукраїнськими тенденціями;
4. порівняння відносних показників громади з відповідними показниками (у разі наявності) суміжних адміністративно-територіальних одиниць, інших територіальних громад).

    1. Аналіз динаміки показників розподілених за статтю проводиться щонайменше за 2 роки поспіль дає зробити висновки щодо зростання/зменшення позитивних/негативних тенденцій у доступі до ресурсів, послуг, прийняття рішень для жінок та чоловіків, скорочення/зростання гендерних розривів (наприклад, у зарплаті, працевлаштуванні, економічній активності жінок та чоловіків).

Приклади аналізу динаміки показників, розподілених за статтю та іншими ознаками та гендерних розривів на прикладі Чернівецької області.

Приклад 1*. Гендерний аналіз даних Чернівецької області демонструє наступне. Якщо у 2019 році спостерігався міграційний приріст в усіх потоках міграційного руху, то у 2020*

році спостерігалося міграційне скорочення населення: в 2020 році в область прибуло 6199 осіб, вибуло 6722 особи, міграційне скорочення населення становило 523 особи. Більша міграційна мобільність була характерна для жінок в усіх потоках міграційного руху, міждержавна міграція більше характерна для чоловіків (Табл. 1.). У 2020 році більша міграційна активність спостерігалася у віковій групі жінок (1391 осіб) та чоловіків (879 осіб) у віці 20–29 років.

Таблиця 1.Міграційний рух населення, осіб

	2019		**2020**	
	жінки	**чоловіки**	**жінки**	**чоловіки**
Усі потоки				
Кількість прибулих	*5345*	*4282*	*3370*	*2829*
Кількість вибулих	*5336*	*4244*	*3754*	*2968*
Приріст, скорочення (–)	*9*	*38*	*–384*	*–139*
Міждержавна міграція				
Кількість прибулих	*447*	*644*	*190*	*334*
Кількість вибулих	*351*	*490*	*136*	*208*
Приріст, скорочення (–)	*96*	*154*	*54*	*126*

Приклад 2. Гендерний аналіз даних Херсонської області демонструє, що у за період аналізу 2012-2019 роки розрив у тривалості життя суттєво не змінився, у 2019 році він складав 10,4 років проте останні три роки він трохи збільшився з 10,0 у 2017 році до 10,4 у 2019 році (див. Діаграму 1), це пов'язано з тим, що тривалість життя жінок за три роки зросла з 75,8 до 76 років, а чоловіків навпаки знизилася з 65,8 до 65,5 років. Скорочення тривалості життя чоловіків може бути пов'язано з тим, що серед них спостерігається більша частка хворих на хвороби з високим соціальним ризиком, такі як Віл СНІД та туберкульоз. Крім того, необхідно додатково проаналізувати зовнішні причини зменшення тривалості життя чоловіків такі як: (самогубства, ДТП, нещасні випадки, отруєння алкоголем).

Діаграма. 1. Розрив в очікуваній тривалості життя жінок та чоловіків у 2012-2019 роках, років

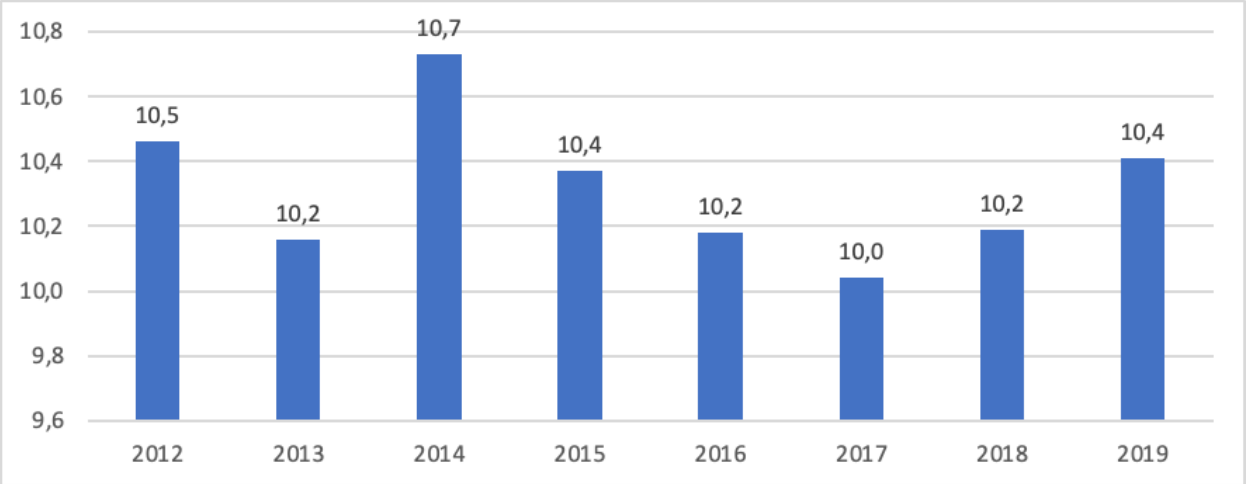

2. Показники структури, що використовуються зокрема для оцінки споживачів на надавачів послуг жінок та чоловіків.

Приклади оцінки показників структури для надавачів послуг та отримувачів послуг

Приклад 1. *Гендерний аналіз структури надавачів соціальних послуг у Березівський громаді Сумської області демонструє наступне. Для закладів надання соціальних послуг характерна національна тенденція горизонтальної гендерної сегрегації: у складі працівників значно переважають жінки. Кількість працівників сектору надання соціальних послуг у громаді – 30 жінок (88%) та 4 (12)% - чоловіків (див. Діаграму2).*

Діаграма. 2 Структура працівників установ надання соціальних послуг у 2020 році, %.

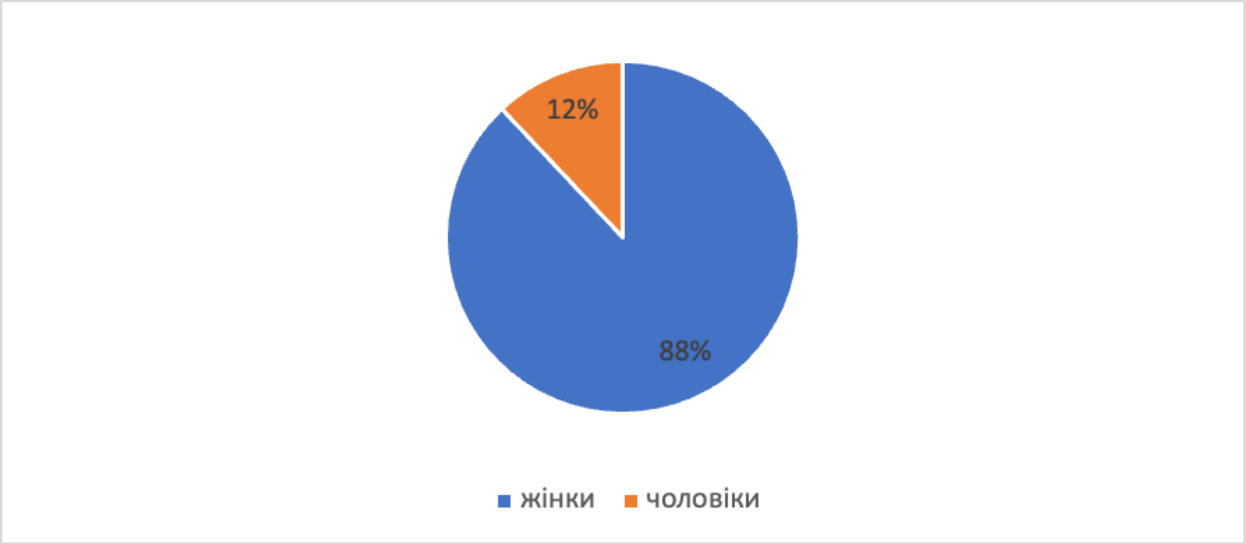

Приклад 2. *Гендерний аналіз структури отримувачів соціальних послуг у Березівський громаді Сумської області демонструє наступне. В громаді у 2020 році 306 осіб (67% жінок та 33% чоловіки) отримувачів соціальних послуг (у 2019 році – 274 особи) (Діаграма 3).*

Діаграма 3. Структура отримувачів соціальних послуг у 2020 році за статтю, %

81% отримувачів соціальних послуг проживають у віддалених частинах громади, 19% проживають в центральній частині громади (Діаграма.4.).

Діаграма 4. Структура отримувачів соціальних послуг у 2020 році за місцем проживання, %

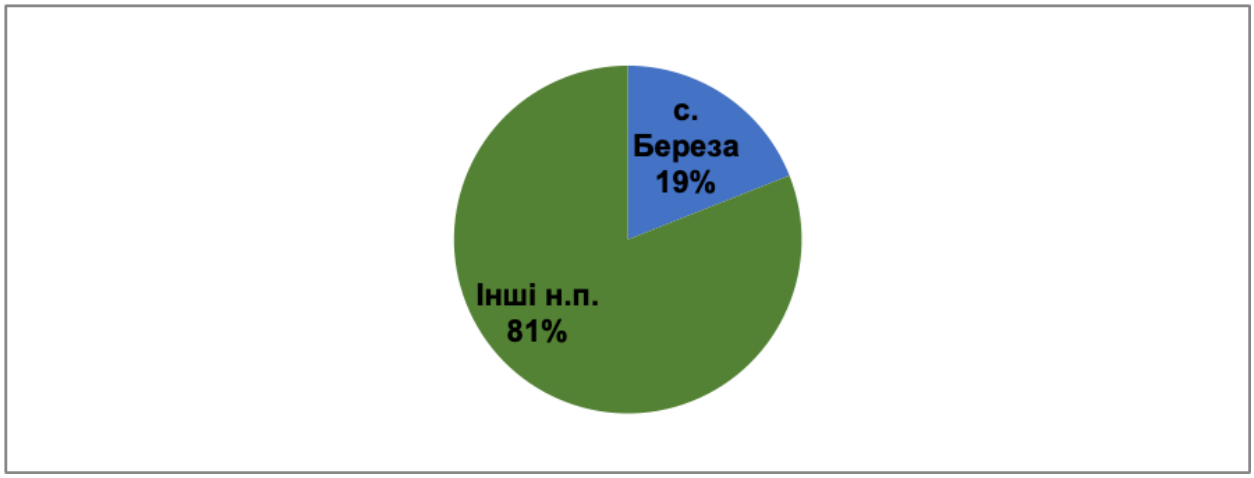

3. Порівняння показників гендерних розривів громади з загальноукраїнськими тенденціями передбачає розрахунок відносних показників, що характеризують демографічні, економічні, соціальні чи бюджетні аспекти для громади та порівняння їх з середньо-українськими показниками.

Приклади порівняння гендерних розривів з загально-українськими тенденціями

Приклад 1. *Виявлений гендерний розрив у сфері* ***фізичної культури та спорту*** *на національному рівні:*

Нижчий рівень фізичної активності жінок*, особливо тих, які проживають у сільській місцевості та належать до середніх та старших вікових груп. За результатами загальнонаціонального дослідження для вивчення поширеності факторів ризику*

неінфекційних захворювань (НІЗ) — STEPS проведеного у 2019 році 73% українців не займаються інтенсивною фізичною активністю, серед них 61% чоловіків та 86% жінок.

Гендерний аналіз даних Костянтинівської територіальної громади, що розташована в Херсонській області демонструє:

В Костянтинівській територіальній громаді спостерігається характерний для країни гендерний розрив у рівні фізичної активності*. 157 осіб у 2020 році у територіальній громаді займалися фізично-оздоровчою діяльністю, що складає 5,3% до загальної кількості населення громади;* ***серед них частка жінок є меншою і складає 32% (50 осіб), частка чоловіків – 68% (107 осіб).***

Приклад 2. *Виявлений гендерний розрив у сфері надання* ***культурних послуг*** *на національному рівні:*

Спостерігається ***гендерний розрив оплати праці у секторі культури та мистецтва*** *на користь чоловіків: 15% у діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, 6% у галузі функціонування бібліотек, музеїв, архівів та інших закладів освіти тощо (за даними на останній квартал 2020 року).*

Гендерний аналіз даних Краснопільської територіальної громади, що розташована в Вінницькій області демонструє:

Спостерігається гендерний розрив в оплаті праці працівників закладів культури, що відповідає загально-українським тенденціям перевищення заробітної плати чоловіків*. Показник гендерного розриву в оплаті праці більший за загальноукраїнський та складає 22% на користь чоловіків (Табл.2)*

Таблиця 2. Розмір середньої заробітної плати працівників відділу культури, туризму, молоді та спорту, грн. за 2020 рік.

Середня зарплата працівників	***Одиниця виміру***	***Сума***
Середня зарплата жінок за рік	*грн*	*5756,0*
Середня зарплата чоловіків за рік	*грн*	*7421,0*

4. Порівняння відносних показників громади з відповідними відносними показниками (у разі наявності) суміжних адміністративно-територіальних одиниць, інших територіальних громад)

Приклади порівняння відносних показників адміністративно-територіальних одиниць.

Приклад 1. *Порівняння даних по пенсійному забезпеченню по областях України у 2020 році продемонстрував, що* ***жінки старшого віку більш соціально вразливі та економічно***

***незахищені, ніж чоловіки старшого віку**. Згідно зі статистичними даними, гендерний розрив у пенсійному забезпеченні в Україні на 1 січня 2020 року становив 32,4 %. **Також є регіональні відмінності. Найбільший гендерний розрив у пенсійному забезпеченні** в Донецькій і Луганській областях (відповідно 50,6 % і 48,5 %), найменший – у Тернопільській – 14,9 % різниці між середньомісячною пенсією для жінок і чоловіків станом на 1 січня 2020 року (див. Діаграма 5)*

Діаграма 5. Гендерний розрив у пенсійному забезпеченні з огляду на різницю середнього розміру призначених щомісячних пенсій для всіх категорій пенсіонерів (як цивільних, так і військових пенсіонерів) станом на 1 січня 2020 року

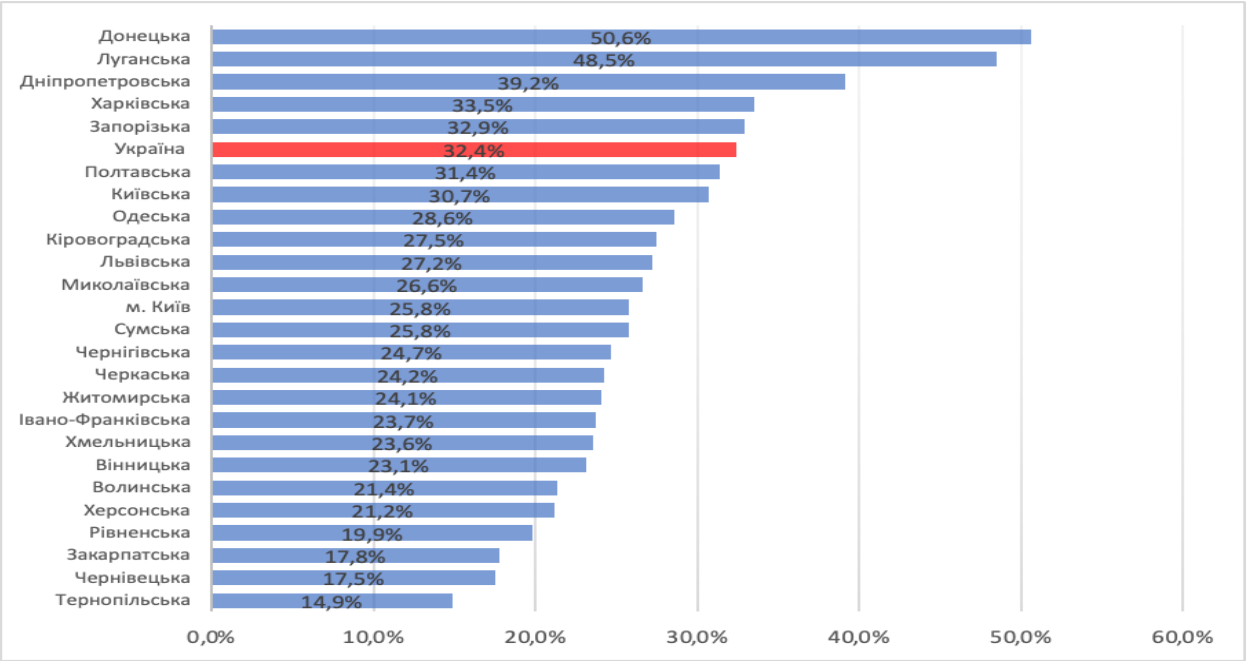

***Приклад 2.** Гендерний та віковий аналіз населення України показує, що **жінки у віці 65 років і вище становлять 11,4 % населення України, а чоловіки – 5,8 %.** На Діаграмі 6 зображені **певні відмінності в регіонах**, найбільша частка жінок похилого віку в загальній кількості населення області спостерігається в Луганській (14,7 %), Донецькій (14,3 %) і Черкаській (12,6 %) областях. Найменша частка жінок похилого віку в Закарпатській (7,7 %) і Рівненській (8,4 %) областях.*

Діаграма 6. Частка жінок і чоловіків у віці 65 і більше в загальній чисельності населення України та областей на 1 січня 2020 року (%)

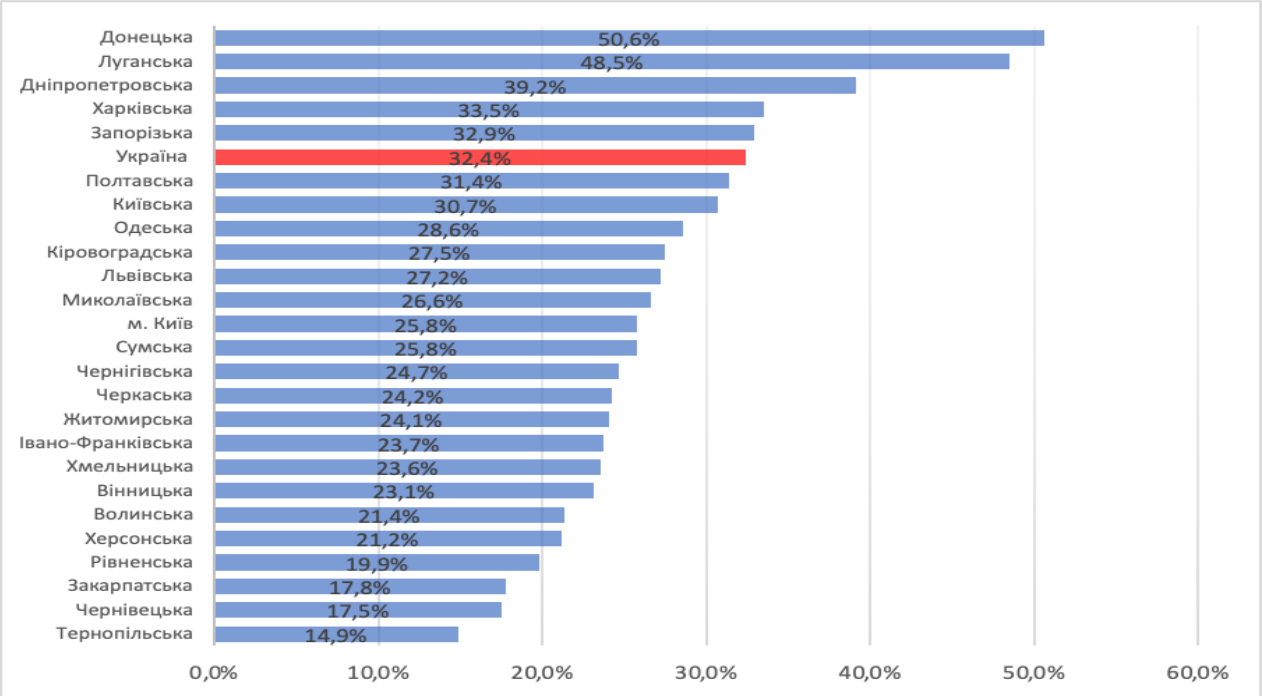

[1] Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розробки нормативно-правових актів», від 07.02.2020 № 86, доступ за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20?find=1&text=моніторинг#w1_9

[2] Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розробки нормативно-правових актів», від 07.02.2020 № 86, доступ за посиланням: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20?find=1&text=моніторинг#w1_9

2.3. Застосування ГП при плануванні програм розвитку. Використання даних ГП для коригування стратегій та програм та покращення доступу жінок, чоловіків та/або їх груп до публічних послуг

З метою забезпечення гендерної рівності та задоволення потреб різних груп жінок і чоловіків органи місцевого самоврядування щорічно виділяють кошти з місцевих бюджетів для реалізації політики соціально-економічного розвитку громади шляхом планування та виконання програм і заходів. Стратегічні та практичні потреби жінок, чоловіків та/або їх груп суттєво відрізняються, тому ефективне та справедливе використання бюджетних коштів можливе лише за умови чіткого розуміння конкретних потреб жінок, чоловіків та/або їх груп на яких і спрямовані стратегія, програма чи захід. Для цього важливо використовувати інформацію, що міститься в ГП та керуватись методичними рекомендаціями Міністерства соціальної політики України з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад (наказ № 359 від 27 грудня 2022 р.).

Насамперед, для усвідомлення наявності гендерних розривів у громаді розробникам/цям програм розвитку потрібно вивчити інформацію, що міститься в ГП. Не забуваймо, що ГП містить не тільки гендерно дезагреговану статистику, але і короткий аналіз – пояснення даних та показників, що полегшує розуміння та сприйняття інформації. Опрацювавши цей документ, розробник/ця програм розвитку отримає інформацію про фактичне становище жінок і чоловіків та/або їх груп, а також виявить їхні потреби та інтереси. Визначення гендерно чутливої проблеми є основою для формулювання гендерно чутливої мети та всіх інших розділів програм розвитку.

Переслідуючи мету зменшення гендерних розривів в громаді, виявлених під час опрацювання ГП, розробники/ці програм визначають заходи, які мають бути спрямовані на усунення цих розривів та існуючої дискримінації. Варто в програмі також визначити механізм участі жінок і чоловіків та / або їхніх груп, зокрема, з числа вразливих категорій населення, у реалізації програми розвитку (громадські слухання/обговорення, органи самоорганізації населення, консультації з громадськістю, громадську експертизу, проміжні дослідження потреб тощо).

Однією із складових програм розвитку є результативні показники, які дають змогу чітко показати ефективність використання бюджетних коштів, співвідношення досягнутих результатів та витрат, а також порівнювати результати виконання програм у динаміці за роками. Включивши гендерні аспекти до результативних показників, можна відстежувати кількісні та якісні зміни гендерних розривів та змін у становищі жінок і чоловіків та/або їх груп, а також результативності досягнення мети програми загалом. Дані гендерного профілю допоможуть розробникам/цям при визначенні різних груп результативних показників виконання програм розвитку.

Наприклад, за результатами роботи з гендерним профілем Краснопільської громади Сумської області було виявлено гендерні проблеми у доступі до послуг, що фінансуються з бюджету громади, та з метою їх вирішення було розроблено та затверджено місцеву цільову програму.

***Гендерна проблема**: кількість осіб охопленими соціальними послугами в громаді є більшою в Краснопільському старостинському окрузі (де розташовано адміністративний центр громади). Така динаміка охоплення соціальними послугами в громаді є непропорційною, та, ймовірно, демонструє різну ступінь доступності соціальних послуг для мешканців різних округів громади, зважаючи на розподіл населення, що мешкає в округах громади.*

***Вирішення проблеми**:*

- прийнято рішення про розробку «Програми соціального захисту населення на 2022-2025 роки» з урахуванням рівня охопленості соціальними послугами та соціальним захистом вразливих груп населення, а також систематизації обліку послуг для сімей з дітьми, зокрема допомоги для сімей з дітьми, допомоги малозабезпеченим сім'ям, допомоги особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, допомоги особам, які не мають право на пенсію та особам з інвалідністю, а також допомоги фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі з метою картування наявності та доступності даних послуг для жінок та чоловіків у старостинських округах/сільській місцевості/віддалених населених пунктах громади.

- метою Програми було визначено реалізацію прав людини на соціальне забезпечення та задоволення потреб жінок і чоловіків з вразливих груп у соціальних послугах.

- застосовано принципи гендерно-орієнтованого бюджетування для визначення показників реалізації програми, зокрема:

1) показників продукту: кількість одержувачів одноразової фінансової допомоги за кожною цільовою групою (з розподілом за статтю);

2) показників продукту: кількість одержувачів соціальних, реабілітаційних послуг, осіб (з розподілом за статтю);

3) показників ефективності: середні витрати на надання соціальних, реабілітаційних послуг на 1 особу, грн., (з розподілом за статтю);

4) показників якості: частка осіб, охоплених соціальними, реабілітаційними послугами (з розподілом за статтю та старостинськими округами), %.

На жаль, в переважній більшості громади сьогодні не використовують, або дуже рідко використовують, гендерну статистику при формуванні та реалізації місцевої політики. Однією з причин є відсутність ресурсів (часових, людських, фінансових) на процедури акумулювання статистичних даних та їх збір в громаді, особливо розподілених за статтю, їх порівняння та аналітичне узагальнення. Інколи дані не містять достатній розподіл за статтю і тому не використовуються для вирішення проблем соціально-економічного розвитку громади та формування гендерночутливих програм розвитку. Тому формування гендерного профілю/паспорту громади є дуже важливим та корисним кроком для громад.

2.4.Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі та гендерному профілі громади

Одним із інструментів державної політики забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків є застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, що дозволяє враховувати гендерні аспекти на кожній стадії бюджетного процесу та висвітлювати у відповідних документах цілеспрямованість на забезпечення гендерної рівності.

Міністерство фінансів України своїм наказом №1 від 02.01.2019 року затвердило рекомендації щодо порядку застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі. Відповідно до наказу на кожному з етапів застосування цього підходу в бюджетному процесі потрібні дані, розподілені за статтю та іншими релевантними ознаками. Ці дані відображають вплив програм та заходів, що фінансуються з державного чи місцевих бюджетів на жінок і чоловіків та/або їх груп та їх становище у різних сферах життєдіяльності і в цілому на гендерну рівність (скорочують чи посилюють гендерну нерівність або ж ніяк її не змінюють).

Основним етапом гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі є гендерний аналіз, в рамках якого досліджують: характеристики програми (мету, завдання, напрями використання бюджетних коштів, результативні показники); публічні послуги, які надаються в рамках реалізації програми, що аналізується, а також підходи до визначення обсягу та розподілу коштів у межах програми. Визначальною умовою для проведення якісного гендерного аналізу бюджетної програми є наявність даних, розподілених за

статтю та іншими, необхідними для аналізу, ознаками, їх достатність та якість. Це може забезпечити ГП громади, який містить не тільки статистичні дані, а й їх інтерпретацію. Спеціалісти/ки, які здійснюють гендерний аналіз мають можливість отримати з ГП інформацію про жінок і чоловіків, хлопців і дівчат – потенційних отримувачів/користувачів публічних послуг, їх потреби, інтереси, пріоритети та проблем з урахуванням їх віку, соціального статусу, місця проживання, стану здоров'я, а також інформацію для аналізу надавачів публічних послуг за ознакою статі та, у разі доцільності, за іншими ознаками, зокрема, за видами діяльності відповідно до службових обов'язків (за категоріями), за віком працюючих та ін. Дані ГП дають можливість виявити під час аналізу гендерні розриви та розробити пропозиції щодо усунення / зменшення гендерних розривів, подолання гендерної дискримінації та посилення гендерної чутливості програми. Найчастіше, за результатами гендерного аналізу програм, розпорядники бюджетних коштів приймають рішення про включення гендерних аспектів до програм, що дозволяє зробити видимим те, як по-різному заходи програм впливають на людей залежно від їх статі, віку, місця проживання, а також дозволяє виміряти вплив цих заходів на скорочення гендерних розривів.

Також, одним із рішень за результатами гендерного аналізу може бути удосконалення процесу збирання та оброблення даних, запровадження нових та/або перегляду наявних форм статистичної та адміністративної звітності, реєстрів, переліку даних внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, проведення опитування, а відповідно і можливість збільшення даних у ГП. Тому, як уже зазначалось вище, ГП – це документ, який змінюється – кількість даних та показників збільшується, при потребі; якість їх підвищується.

Інколи, навіть без проведення гендерного аналізу програми, а завдяки даним ГП фахівці органів влади можуть виявляти гендерні розриви та приймати рішення про включення гендерних аспектів до програм.

Наприклад, в Костянтинівській громаді Херсонської області під час формування гендерного профілю було виявлено ряд гендерних розривів у доступі до соціальних послуг та прийнято рішення про включення гендерних аспектів до бюджетних програм, у частині результативних показників їх виконання, у сфері соціального захисту та соціального забезпечення.

*Виявлені **гендерні розриви** «Соціальний захист та соціальне забезпечення»:*

• у 2020 році кількість осіб, охоплених соціальними програмами та послугами, що фінансуються за кошти місцевого бюджету громади становила 500 осіб зі значною перевагою серед них жінок (63% жінок та 47% чоловіків), у 2019 році – 434 особи (64% жінок та 46% чоловіків);

• в громаді соціальні послуги надаються в 2,3 рази частіше жінкам, ніж чоловікам. У 2020 році в громаді налічувалося 62 осіб - отримувачів соціальних послуг (47 (76%) жінок та 15 (34%) чоловіків), у 2019 році – 65 осіб (50 (77%) жінок та 15 (33%) чоловіків);

• кількість осіб охопленими соціальними послугами в громаді є більшою в адміністративному центрі громади та Червонополянському старостинському окрузі та набагато меншою в Антонівському і Дубівському старостинських округах;

• у громаді 3,8 % населення має інвалідність. Станом на 1 січня 2020 року у громаді проживало 114 осіб з інвалідністю (54% жінок та 46% чоловіків), у 2019 – 123 особи (52% жінок та 48% чоловіків). За віковими групами в обох статях переважає частка осіб з інвалідністю у віці від 35 до 59 років.

У результаті роботи було прийнято рішення про запровадження принципів гендерно-орієнтованого бюджетування у відповідних паспортах бюджетних програм:

***0113035, Компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті**:*

• Кількість осіб, які мають право користуватися пільговим проїздом на залізничному транспорті, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

• Кількість осіб, які скористались пільговим проїздом залізничним транспортом, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

• Середньомісячний розмір відшкодування витрат за пільговий проїзд громадян, в тому числі жінкам, чоловікам, грн.

• Відсоток населення, що скористалось пільгою, в тому числі жінок, чоловіків та в розрізі старостинських округів.

***0113050, Пільгове медичне обслуговування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи**:*

• Кількість осіб, що мають право на пільгу, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

• Кількість одержувачів безоплатних ліків за рецептами лікарів, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

0113191, Інші видатки на соціальний захист ветеранів війни та праці:

• Кількість осіб, яким передбачена допомога, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

• Кількість осіб, які потребують допомоги, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

• Частка осіб, що будуть забезпечені виплатою із загальної кількості осіб, яким вона передбачена, в тому числі жінок, чоловіків, %.

0113241, Забезпечення діяльності інших закладів у сфері соціального захисту і соціального забезпечення.

• Кількість осіб, які перебували протягом року в закладах, що надають соціальні послуги іншим вразливим категоріям населення, в тому числі жінок, чоловіків, осіб.

•Середньорічні витрати на надання однієї соціальної послуги (обслуговування вдома), в тому числі жінкам, чоловікам, грн.

• Середньорічні витрати на надання однієї соціальної послуги (стаціонар), в тому числі жінкам, чоловікам, грн.

• Динаміка надання соціальних послуг, в тому числі жінкам, чоловікам.

• Динаміка кількості осіб, яким надано соціальні послуги, порівняно з минулим роком, в тому числі жінки, чоловіки.

Існує багато прикладів врахування гендерних аспектів в процесі планування, виконання та звітування про виконання місцевих цільових та бюджетних програм, що фінансуються з державного чи місцевих бюджетів, які допоможуть головним розпорядникам бюджетних коштів та іншим учасникам/цям бюджетного процесу у застосуванні гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі з урахуванням гендерного профілю громад[7].

[7] Порадник щодо застосування ґендерно орієнтованого підходу в окремих галузях / Т. Іваніна, О. Кисельова, О.Цюпа та ін. – Київ : Віваріо, 2020. – 48 с Доступ за посиланням: https://mof.gov.ua/uk/283-genderno-oriientovane_biudzhetuvannia_na_mistsevomu_rivni

Отже, ГП містить інформацію про сутність і контекст гендерних проблем та гендерних розривів, які існують у галузях та в громаді в цілому. Ця інформація допоможе органам влади справедливо, ефективно та результативно розподіляти кошти місцевих бюджетів (кошти платників/ць податків) з урахуванням потреб мешканок та мешканців громади та з метою забезпечення гендерної рівності.

2.5 Роль гендерного профілю у системі оцінювання та моніторингу програм розвитку

Відповідно до Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад моніторинг та оцінювання стану виконання програм розвитку здійснюються із застосуванням гендерно чутливих кількісних та якісних результативних показників програм розвитку (індикаторів), визначених на етапі їх розроблення. За результатами моніторингу та оцінювання в разі необхідності до показників вносяться відповідні зміни.

У процесі моніторингу порівнюється поточний стан справ із запланованими результатами з метою вчасного виявлення відхилень. Оцінювання виконується на ключових етапах упровадження програми розвитку та дає змогу визначити причини виникнення проблем, можливі шляхи їх розв'язання, причини недосягнення запланованих результатів.

Гендерно чутливе оцінювання передбачає визначення впливу, результативності та довгострокових наслідків реалізації програм розвитку для різних груп жінок і чоловіків. Результати оцінювання дають змогу з'ясувати, чи мають реалізовані заходи, визначені програмами розвитку, запланований вплив на різні групи дівчат і хлопців, жінок і чоловіків та чи використовуватимуться для розроблення програм розвитку, що реалізуватимуться на території територіальної громади у наступний період.[1]

Для проведення моніторингу та оцінювання використовуються різноманітні джерела інформації, в тому числі дані офіційної державної статистичної звітності фінансової, адміністративної звітності, а також можуть використовуватись дані зібрані за допомогою опитувань громадської думки, дані зібрані під час проведення фокус груп, інтерв'ю, спостережень чи фокус груп.

Більшість цих даних акумулюється в гендерному профілі громади, який крім даних офіційної статистичної, фінансової та адміністративної звітності використовує дані аналітичних звітів, досліджень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, міжнародних організацій, наукових установ, громадських організацій, а також може містити інформацію, отриману з опитувань споживачів місцевих послуг – жінок, чоловіків та/або їх груп.

Гендерний профіль громади передбачає періодичний процес збору та аналізу даних розподілених за статтю та іншими необхідними ознаками, які необхідні для гендерного аналізу програм розвитку, які заторкають усі галузі бюджетного фінансування (освіту, охорону здоров'я, соціальний захист, житлово-комунальне господарство), тому він є необхідним документом для проведення моніторингу та оцінювання стратегій розвитку територіальних громад та планів заходів з їх реалізації, місцевих програм розвитку, прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку, місцевих цільових та бюджетних програм.

Результати гендерного аналізу, який містить гендерний профіль можна використовувати для оцінювання впливу програм розвитку на жінок, чоловіків та/або їх груп. Оцінювання гендерного впливу.

Оцінювання гендерного впливу проектів нормативно-правових актів (рішень) органу місцевого самоврядування дає змогу зрозуміти, як їх реалізація вплине на забезпечення прав та можливостей жінок і чоловіків та / або їхніх груп, зокрема, вразливих.[2]

---

[1] Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад» від 27.12.2022 №359. Доступ за посиланням: https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html

[2] Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад» від 27.12.2022 №359. Доступ за посиланням: https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html

2.6 ГП як інструмент прозорого та публічного врядування на рівні територіальної громади з залученням жінок, чоловіків та/або їх груп, зокрема вразливих

Прозоре та публічне врядування це формування політики, яка базується на врахуванні потреб жінок, чоловіків та/або їх груп, зокрема вразливих та залучення представників та представниць цих груп до формування такої політики шляхом громадських слухань, консультувань, створення консультативно-дорадчих органів.

Єдиний стратегічний планувальний цикл як основа врядування складається з аналізу, планування, впровадження та оцінювання. Гендерний профіль територіальної громади є інструментом, що спростить етап аналізу, полегшить етап планування та надасть індикатори для оцінювання програмних та стратегічних документів.

На етапі аналізу гендерний профіль може стати джерелом інформації про ситуацію у територіальній громаді, основні проблеми та становище різних груп бенефіціарів, статистичних даних у розрізі різних соціальних та вікових груп жінок і чоловіків.

При плануванні гендерний профіль може стати інструментом визначення сценаріїв розвитку громади з урахуванням необхідності забезпечення потреб жінок, чоловіків та/або їх груп, зокрема вразливих та формування гендерно-чутливих стратегічних і оперативних цілей.

При формуванні індикаторів моніторингу впровадження програмних та стратегічних документів гендерний профіль дасть змогу сформувати ці індикатори таким чином, щоб здійснити оцінку гендерного впливу відповідних програмних та стратегічних документів та з'ясувати як змінилися гендерні розриви в громаді.

На всіх етапах планувального циклу гендерний профіль дає можливість прозоро представляти інформацію про гендерні розриви у доступі до послуг що надаються у громаді, участі у прийнятті рішень, потребах жінок та чоловіків. До розробки та складання гендерного профілю долучаються усі мешканці/ки громади, в тому числі вразливі групи

жінок та чоловіків. Гендерний профіль є доступним публічним документом і тому всі мешканці/ки громади поінформовані про проблеми та перспективи розвитку громади і можуть брати рівну участь в формуванні місцевої політики.

Гендерний профіль має бути офіційно представлено на громадських слуханнях на яких представляється стратегія розвитку громади, план соціально-економічного та культурного розвитку громади на наступний період, а також на слуханнях, де представляється прогноз місцевого бюджету, проєкт бюджету на наступний бюджетний період для врахування результатів проведеного гендерного аналізу при формуванні цільових та бюджетних програм.

Основною формою представлення гендерного профілю громади є публічна презентація, під час якої відбувається інформування усіх зацікавлених осіб про основні показники гендерного аналізу. Успішність представлення результатів гендерного аналізу значною мірою залежить від організації самого процесу представлення, у тому числі підготовки наочних матеріалів для супроводу основної доповіді.

Гендерний профіль громади представляється керівником робочої групи зі складання гендерного профілю громади у супроводі виконавців, консультантів та експертів, що долучалися до його складання.

Основні користувачі гендерного профілю громади

При представленні результатів гендерного профілю громади необхідно враховувати потреби основних цільових груп, які можуть використовувати результати профілю. Основні цільові групи представлені на **Малюнок 2.**

Малюнок 2. Основні цільові групи, яким представляються результати гендерного профілю громади

Для **першої групи** інформація подається більш узагальнено, акцент має робитися на стратегічних проблемах та перспективах формування стратегії гендерної рівності. Варто обговорити стратегічні пріоритети майбутнього розвитку громади в напрямку покращення ситуації жінок та чоловіків, які в ній проживають, пріоритетність розподілу видатків на вирішення питань гендерної рівності. Важливо вказати на певні висновки і рекомендації, що можуть бути використані при формуванні бюджетної політики в частині фінансування заходів з гендерної рівності, соціально значущих проектів, що будуть реалізовуватись в громаді. Доцільно також зосередитися на існуючих викликах у питаннях досягнення гендерної рівності та недискримінації, а також на чинниках впливу, які є залежними від дій (або бездіяльності) представників цієї групи.

Для **другої групи** слід більше уваги приділити технологічним аспектам процесу інтегрування та врахування гендерно-чутливих показників у стратегії розвитку громад, плани соціально-економічного та культурного розвитку та виконання місцевого бюджету. Ступінь деталізації має бути вищим, зокрема детальніше потрібно представити структуру гендерно-чутливих показників; проаналізувати зміни в основні демографічні тенденції розвитку громади, соціально-економічні показники, розмежовані за ознакою статі, проаналізувати стан виконання бюджетних програм, проектів місцевого розвитку, спрямованих на вирішення окремих проблем гендерної рівності.

Для **третьої групи** слід показати стан фінансування програм/проектів, спрямованих на вирішення окремих проблем гендерної рівності, відверто розповісти про негаразди і труднощі, які гальмують процеси реалізації цих програм/проектів, наявні та потенційні резерви задоволення у перспективі потреб жінок та чоловіків, які проживають у громаді. Можна обговорити також можливості спільного фінансування окремих соціально значущих проектів. Визначитись які саме проекти є першочерговими.

Для **четвертої групи** слід зосередитися на питаннях збільшення надходжень до бюджету та місцевих фондів розвитку, а також на формах і механізмах солідарної участі усіх зацікавлених суб'єктів підприємництва та місцевих органів публічної влади з урахуванням перспектив розвитку їх співробітництва у спільному вирішенні проблем ґендерної рівності та всебічному розвитку громади на засадах державно-приватного партнерства і соціальної відповідальності бізнесу.

Для **п'ятої групи** необхідно показати соціальний ефект від реалізації проектів та програм спрямованих на вирішення питань гендерної рівності та недискримінації у громаді. Варто показати можливості залучення співвінансування з місцевого бюджету, Державного фонду регіонального розвитку або програм регіонального розвитку, що можуть бути спрямовані на підтримку реалізації проектів донорської допомоги, можливості дофінансування донорських проектів за рахунок фінансування за рахунок державно-приватного партнерства і соціальної відповідальності бізнесу.

Додатки

Додаток 1. Посилання на нормативно-правові акти з гендерної тематики

1. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8.09.2005 р.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text
2. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 6.09.2012 р.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text
3. Постанова Кабінету Міністрів України № 930 від 9.10.2020 р. «Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/930-2020-%D0%BF#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 997 від 28.11.2018 р. «Питання проведення гендерно-правової експертизи»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997-2018-%D0%BF#Text
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» від 5 серпня 2020 р. № 695
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації у 2021-2023 роках Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» від 12 травня 2021 р. № 497-р
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D1%80#Text
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 р. № 752-р «Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022—2024 роки»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2022-%D1%80#Text
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1578-р «Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи "Партнерство Біарріц" з утвердження гендерної рівності»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1578-2020-%D1%80#Text
7. Розпорядження Кабінет Міністрів України № 1544-р від 28.10.2020 р. «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2025 року»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text
8. Розпорядження Кабінет Міністрів України № 1128-р від 16.09.2020 р. «Про схвалення Концепції комунікації у сфері гендерної рівності»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1128-2020-%D1%80#Text
9. Розпорядження Кабінет Міністрів України № 1163-р від 20.12.2022 р. «Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-%D1%80#Text

10. Наказ Міністерства соціальної політики України № 448 від 9.08.2021 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення гендерного аудиту підприємствами, установами та організаціями»
https://www.msp.gov.ua/documents/6081.html
11. Наказ Міністерства соціальної політики України № 56 від 29.01.2020 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо внесення до колективних договорів та угод положень, спрямованих на забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у трудових відносинах»
https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0056739-20#Text
12. Наказ Міністерства соціальної політики України № 86 від 07.02.2020 р. «Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20#Text
13. Наказ Міністерства соціальної політики України № 257 від 14.04.2020 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання гендерного впливу галузевих реформ»
https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0257739-20#Text
14. Наказ Міністерства фінансів України № 1 від 02.01.2019 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі»
https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0001201-19#Text
15. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1182 від 05.11.2021 р. «Про затвердження Методології та критеріїв проведення гендерного аудиту закладів освіти»
https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodologiyi-ta-kriteriyiv-provedennya-gendernogo-auditu-zakladiv-osviti
16. Указ Президента України №398/2020 р. «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства»
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398/2020#Text
17. Указ Президента України № 119/202115 від 24.03.2021 р. «Про Національну стратегію у сфері прав людини»
https://www.president.gov.ua/documents/1192021-37537

Додаток 2. Орієнтовний перелік гендерно чутливих показників гендерного профілю територіальної громади

Орієнтовний перелік гендерно чутливих показників гендерного профілю територіальної громади, які рекомендується використовувати при розробленні, реалізації, моніторингу та оцінюванні стану виконання програм розвитку територіальної громади із застосуванням гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини.

№ п/п	Назва показника	Розподіл за ознако статі та іншими ознаками	Одиниця виміру
Демографічні характеристики			
1.	Чисельність постійного населення територіальної громади	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків)	Осіб
2.	Кількість жінок у віці 60–79 років на 100 чоловіків відповідного віку	усього; з них: мешканців міст / сіл; у кожному зі старостинських округів)	Осіб
3.	Кількість жінок у віці 80 років і більше на 100 чоловіків відповідного віку	усього; з них: мешканців міст / сіл; у кожному зі старостинських округів)	Осіб
4.	Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків)	Осіб
5.	Кількість осіб, які належать до ромської національної меншини	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів)	Осіб

6.	Кількість домогосподарств у сільських населених пунктах	усього; з них: у складі яких є діти до 18 років; у кожному зі старостинських округів)	Одиниць
7.	Частка домогосподарств, у складі яких є діти до 18 років, у сільських населених пунктах (із загальної кількості домогосподарств	з них: у складі яких є 1 / 2 / 3 і більше дорослих осіб; у кожному зі старостинських округів)	%
8.	Кількість домогосподарств, у складі яких є діти до 18 років, які не мають одного із батьків	усього; них: виховуються матір'ю / батьком; у складі яких є 1 / 2 / 3 і більше дітей; у складі яких є 1 / 2 / 3 і більше дорослих осіб; у кожному зі старостинських округів),	Одиниць
9.	Частка домогосподарств у сільських населених пунктах, у складі яких є діти до 18 років, які не мають одного із батьків	із загальної кількості домогосподарств територіальної громади, у складі яких є діти; у кожному зі старостинських округів	%
10.	Кількість домогосподарств у сільських населених пунктах, що складаються з одиноких непрацюючих жінок у віці 65 років і більше	у кожному зі старостинських округів	Одиниць
11.	Кількість домогосподарств у сільських населених пунктах, в яких проживають тільки пенсіонери	у кожному зі старостинських округів	Одиниць
Комунальні послуги та доступ до мережі Інтернет			
12.	Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водопостачанням	із загальної кількості домогосподарств територіальної громади; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів)	%

13.	Частка домогосподарств, забезпечених централізованим водовідведенням	із загальної кількості домогосподарств територіальної громади; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів)	%
14.	Частка домогосподарств, забезпечених централізованим газопостачанням	із загальної кількості домогосподарств територіальної громади; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів	%
15.	Частка домогосподарств, що мають доступ до фіксованої широкосмугової мережі Інтернет	із загальної кількості домогосподарств територіальної громади; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів	%
Зайнятість			
16.	Рівень зайнятості населення у віці 15–70 років (за методологією Міжнародної організації праці)	із загальної кількості населення відповідного віку; з них: жінки / чоловіки; у віці 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–64 / 65–70 років (жінок / чоловіків)	%
17.	Рівень безробіття серед населення у віці 15–70 років (за методологією Міжнародної організації праці) (із загальної кількості економічно активного населення відповідного віку;	з них: жінки / чоловіки; у віці 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–64 / 65–70 років (жінок / чоловіків)	%
18.	Кількість зареєстрованих безробітних	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–64 років (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів(жінок / чоловіків)	Осіб
19.		Частка жінок серед фізичних осіб – підприємців	%
Освіта			

20.	Кількість закладів освіти, що знаходяться у територіальній громаді	усього; з них: заклади дошкільної / загальної середньої / позашкільної / професійної (професійно-технічної) / фахової передвищої / вищої / післядипломної освіти; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів)	Одиниць
21.	Частка закладів освіти із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	усього; з них: у містах / селах; у кожному зі старостинських округів)	%
22.	Кількість працівників закладів освіти	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків),	Осіб
23.	Частка чоловіків серед педагогічних працівників (із загальної кількості педагогічних працівників	з них: працюють у закладах дошкільної / загальної середньої / позашкільної / професійної (професійно-технічної) / фахової передвищої / вищої / післядипломної освіти; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше)	%
24.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків, які працюють у сфері освіти	усього; з них: у працівників закладів дошкільної / загальної середньої / позашкільної / професійної (професійно-технічної) / фахової передвищої / вищої / післядипломної освіти),	Грн
25.	Частка дітей дошкільного віку, охоплених послугами дошкільної освіти (із загальної кількості дітей дошкільного віку	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 4 / 4–6 (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців),	%

26.	Частка закладів дошкільної освіти в територіальній громаді, в яких організовано інклюзивне навчання		%
27.	Кількість дітей з інвалідністю дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 4 / 4–6 (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	Осіб
28.	Частка закладів загальної середньої освіти в територіальній громаді, в яких організовано інклюзивне навчання		%
29.	Частка дітей з інвалідністю шкільного віку, які не відвідують заклади загальної середньої освіти		%
30.	Кількість учнів з особливими освітніми потребами	усього; з них: дівчата / хлопці, які навчаються індивідуально / дистанційно / в інклюзивних класах; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	Осіб
31.	Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою	(усього; з них: дівчат / хлопців, які здобувають позашкільну освіту за науково-технічним / еколого-натуралістичним / туристсько-краєзнавчим / фізкультурно-спортивним / художньо-естетичним /дослідницько-експериментальним / бібліотечно-бібліографічним / військово-патріотичним / оздоровчим напрямами; дітей з особливими освітніми потребами (дівчат / хлопців)	Осіб

32.	Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою в закладах загальної середньої освіти	усього; з них: дівчата / хлопці, які здобувають початкову / основну базову середню / профільну освіту; дітей з особливими освітніми потребами (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	Осіб
33.	Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою в закладах позашкільної освіти	(усього; з них: дівчата / хлопці, які здобувають початкову / основну базову середню / профільну освіту; дітей з особливими освітніми потребами (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	Осіб
34.	Частка дітей, охоплених позашкільною освітою із загальної кількості дітей шкільного віку	з них: дівчата / хлопці, які здобувають початкову / основну базову середню / профільну освіту; дітей з особливими освітніми потребами (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців	%
35.	Кількість здобувачів освіти, які закінчили заклади освіти територіальної громади з відзнакою	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	Осіб
36.	Частка випускників закладів загальної середньої освіти, які вступили до закладів вищої освіти	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	%

37.	Частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з іноземної мови 160 балів і більше, із загальної кількості учнів, які проходили тестування з іноземної мови	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	%
38.	Частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з української мови 160 балів і більше, із загальної кількості учнів, які проходили тестування з української мови	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	%
39.	Частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з математики 160 балів і більше, із загальної кількості учнів, які проходили тестування з математики	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	%

40.	Частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з фізики 160 балів і більше, із загальної кількості учнів, які проходили тестування з фізики	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців)	%
Охорона здоров'я			
41.	Частка закладів охорони здоров'я, які мають укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
42.	Частка закладів охорони здоров'я приватної форми власності / ФОП, які надають медичну допомогу на території сільських територіальних громад і мають укладені договори з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
43.	Частка закладів охорони здоров'я із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси та санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%

	відповідно до стандартів державних будівельних норм)		
44.	Кількість медичних працівників в закладах охорони здоров'я, які працюють в сільській місцевості	усього; з них: жінки /чоловіки; у закладах приватної форми власності / ФОП; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків	Осіб
45.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків, які працюють у сфері охорони здоров'я з рівнозначними умовами оплати праці		Грн
46.	Частка споживачів медичних послуг первинної медичної допомоги, які подали декларацію про вибір лікаря	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
47.	Частка аптечних закладів на території територіальної громади, які мають укладені договори з Національною службою здоров'я України про реімбурсацію за програмою медичних гарантій	усього; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
48.		Кількість випадків материнської смерті	Одиниць

49.	Рівень смертності, пов'язаний із серцево-судинними захворюваннями, злоякісними онкологічними захворюваннями, цукровим діабетом або хворобами органів дихання, дорожньо-транспортними пригодами та навмисним самоушкодженням	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл(жінок / чоловіків)	%
50.	Кількість пологів у дівчат віком до 14 років включно / 15–17 років включно на 100 жінок / дівчат цієї вікової групи	усього; мешканці міст / сіл	Одиниць
51.	Кількість хворих на злоякісні новоутворення; туберкульоз	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків)	Осіб
52.	Кількість хворих на цукровий / нецукровий діабет, ВІЛ, колоректальний рак	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків)	Осіб
53.	Кількість смертей чоловіків від злоякісного новоутворення передміхурової залози	усього; з них: мешканців міст / сіл	Осіб
54.	Кількість смертей від злоякісного новоутворення молочної залози	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 30–59 років (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків)	Осіб
55.	Кількість смертей від цереброваскулярних хвороб	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 30–59 років (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків)	Осіб
56.	Кількість смертей жінок від злоякісного	усього; з них: у віці 30–59 років; мешканці міст / сіл)	Осіб

	новоутворення шийки матки		
57.	Рівень імунізації населення згідно з Календарем профілактичних щеплень	серед визначених шести вікових груп (до 1 року / 1 рік / 18 місяців / 6 років / 14 років / 16 років / дорослі) при профілактиці інфекційних захворювань (туберкульоз, гепатит В, дифтерія, правець, кашлюк, поліомієліт, ХІБ-інфекція, кір, паротит, краснуха; мешканці міст / сіл)	%
Соціальний захист			
58.	Кількість установ / закладів надання соціальних послуг, соціальної підтримки (обслуговування), що знаходяться в територіальній громаді	усього; з них: стаціонарних, реабілітаційних, тимчасового перебування, спеціалізованих служб підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, комплексних установ / закладів надання соціальних послуг; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів	Одиниць
59.	Частка установ, які надають соціальні послуги, із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
60.	Кількість надавачів соціальних послуг	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків); у містах / селах (жінок / чоловіків)	Осіб

61.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків – надавачів соціальних послуг,		Грн
62.	Кількість соціальних менеджерів на 10 000 жителів територіальної громади		Осіб
63.	Кількість фахівців із надання соціальних послуг на 1 000 (міста), на 500 (сільські населені пункти) жителів територіальної громади		, осіб.
64.	Кількість отримувачів базових соціальних послуг	(усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 0–14 / 15–29 / 30–44 / 45–59 / 60–74 / 75 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок / чоловіків)	Осіб
65.	Кількість сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах	усього; з них: перебувають під соціальним супроводом; мешканці міст / сіл; у кожному зі старостинських округів)	Одиниць
66.	Кількість дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 років (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців), у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади(дівчат / хлопців)	Осіб
67.	Кількість багатодітних сімей (3 і більше дітей)	усього; мешканці міст / сіл; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць

68.	Кількість дітей у багатодітних сім’ях	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади(дівчат / хлопців)	Осіб
69.	Кількість дитячих будинків сімейного типу	усього; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
70.	Кількість дітей у дитячих будинках сімейного типу	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади(дівчат / хлопців)	Осіб
71.	Кількість патронатних сімей	усього; з них: мешканців міст / сіл; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
72.	Кількість дітей у патронатних сім’ях	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади(дівчат / хлопців)	Осіб
73.	Кількість прийомних сімей	усього; з них: мешканці міст / сіл; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць

74.	Кількість дітей у прийомних сім'ях	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади(дівчат / хлопців)	Осіб
75.	Кількість сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю	усього; з них: повна сім'я / діти виховуються однією матір'ю / діти виховуються одним батьком; у сім'ї 1 дитина / 2 дитини / 3–5 дітей / більше 5 дітей; мешканці міст / сіл; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади)	Одиниць
76.	Кількість сімей з дітьми, в яких батько / мати є особою з інвалідністю	усього; з них: повна сім'я / діти виховуються однією матір'ю / діти виховуються одним батьком; у сім'ї 1 дитина / 2 дитини / 3–5 дітей / більше 5 дітей; мешканці міст / сіл; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
77.	Кількість учасників антитерористичної операції / операції Об'єднаних сил (АТО / ООС) / здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, які скористалися програмами реабілітації та ресоціалізації	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок / чоловіків)	Осіб

78.	Кількість дітей у сім'ях учасників АТО / ООС / здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці до 3 років / 4–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів (дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади (дівчат / хлопців)	Осіб
79.	Кількість осіб у віці 70 років і більше	усього; з них: жінки / чоловіки; особи з інвалідністю, одинокі; з них: не потребують стороннього догляду / потребують стороннього догляду / отримують соціальні послуги на безоплатній основі в межах територіальної громади / за межами територіальної громади; мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок / чоловіків)	Осіб
80.	Кількість дітей з інвалідністю	усього; з них: дівчата / хлопці; у віці 0–2 / 3–6 / 7–14 / 15–18 / 19–23 роки (дівчат / хлопців); мешканці міст / сіл (дівчат / хлопців); у кожному зі старостинських округів(дівчат / хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади (дівчат / хлопців)	Осіб
81.	Кількість осіб у віці 18 років і більше, які уперше визнані особами з інвалідністю	усього; з них: дівчата / хлопці)	Осіб
82.	Кількість осіб з інвалідністю, які одержують державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію	усього; з них: жінки / чоловіки; мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок / чоловіків)	Осіб

83.	Кількість осіб з інвалідністю	усього; з них: жінки / чоловіки; у віці 24–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків); мешканці міст / сіл (жінок / чоловіків); у кожному зі старостинських округів (жінок / чоловіків); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок / чоловіків)	Осіб
		Культура	
84.	Кількість закладів культури	усього; з них: бібліотеки / музеї / галереї / заповідники / виставкові зали / театри / філармонії / концертні організації / мистецькі колективи / кінотеатри, кіновідеопрокатні підприємства, об'єднання / палаци і будинки культури, інші клубні заклади, студії / центри народної творчості, центри народної культури, центри культурних послуг / парки культури та відпочинку; у містах / селах; у кожному зі старостинських округів; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
85.	Кількість надавачів культурних послуг	усього; з них: жінки /чоловіки, у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків), у містах / селах (жінок / чоловіків	Осіб
86.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків у сфері культури	усього; з них: у працівників бібліотек / музеїв / галерей / заповідників, виставкових залів / театрів / філармоній / концертних організацій / мистецьких колективів / кінотеатрів, кіновідеопрокатних підприємствах, об'єднань / палаців і будинків культури, інших клубних закладів, студій / центрів народної творчості, центрів народної культури, центрів культурних послуг / парків культури та відпочинку тощо	Грн

87.	Частка закладів культури із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм),	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
88.	Частка користувачів послугами закладів культури (бібліотек / музеїв / галерей / заповідників / виставкових залів / театрів / філармоній / концертних організацій / мистецьких колективів / кінотеатрів, кіновідеопрокатних підприємств, об'єднань / палаців і будинків культури, інших клубних закладів, студій / центрів народної творчості, центрів народної культури, центрів культурних послуг / парків культури та відпочинку)	усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці); у віці до 18 років / 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	%
89.	Кількість аматорських формувань в закладах культури територіальної громади	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
90.	Кількість відвідувачів аматорських формувань закладів культури територіальної громади	усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю (жінок (дівчат) /чоловіків (хлопців); у віці до 18 років / 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок (дівчат) /чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) /чоловіків (хлопців)	Осіб

Фізична культура та спорт			
91.	Кількість закладів фізичної культури та спорту	усього; з них: спортивні клуби / дитячо-юнацькі спортивні школи / заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання / школи вищої спортивної майстерності / центри олімпійської підготовки / центри студентського спорту закладів вищої освіти / фізкультурно-оздоровчі заклади / центри фізичного здоров'я населення / центри фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
92.	Частка закладів фізичної культури та спорту із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
93.	Кількість надавачів послуг у сфері фізичної культури та спорту	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків); у містах / селах (жінок / чоловіків)	Осіб
94.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків у сфері фізичної культури та спорту	усього; з них: у працівників спортивних клубів / дитячо-юнацьких спортивних шкіл / закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання / шкіл вищої спортивної майстерності / центрів олімпійської підготовки / центрів студентського спорту закладів вищої освіти / фізкультурно-оздоровчих закладів /	Грн

		центрів фізичного здоров'я населення / центрів фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю	
95.	Кількість осіб, охоплених заходами, що здійснюються організаторами фізкультурно-оздоровчих заходів для залучення різних груп населення до занять фізичною культурою)	усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); у віці до 18 років / 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	Осіб
96.	Кількість осіб, які займаються спортом	усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); у віці до 18 років / 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці)	Осіб
97.	Частка осіб з інвалідністю, які відвідують заняття з фізкультурно-спортивної реабілітації	(усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); у кожному з населених пунктів територіальної громади (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	%
98.	Кількість вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл / дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю / спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю паралімпійського та дефлімпійського резерву	усього; з них: дівчата / хлопці; мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	Осіб

99.	Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл / дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю / спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю паралімпійського та дефлімпійського резерву	усього; у містах / селах	Одиниць
Адміністративні послуги			
100.	Кількість центрів надання адміністративних послуг	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	Одиниць
101.	Частка центрів надання адміністративних послуг із безперешкодним доступом для осіб з обмеженою мобільністю (щонайменше є пандуси і санітарно-гігієнічні приміщення, обладнані відповідно до стандартів державних будівельних норм)	усього; у містах / селах; у кожному з населених пунктів територіальної громади	%
102.	Кількість надавачів адміністративних послуг	усього; з них: жінки /чоловіки; у віці до 29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і більше (жінок / чоловіків), у містах / селах (жінок / чоловіків)	Осіб
103.	Різниця у середньомісячній заробітній платі жінок і чоловіків, які надають адміністративні послуги		Грн
104.	Кількість осіб, що звернулися за адміністративними послугами	усього; з них: жінки (дівчата) / чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю жінки (дівчата) /чоловіки (хлопці); у віці до 18 років / 18–29 / 30–44 / 45–59 / 60 років і	Осіб

		більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл жінки (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	
Запобігання дискримінації, торгівлі людьми, домашньому насильству та насильству за ознакою статі			
105.	Кількість фахівців із числа суб'єктів, діяльність яких спрямовується на запобігання та протидію домашньому насильству та / або насильству за ознакою статі, у територіальній громаді, які пройшли спеціалізована навчання	усього; з них: жінки / чоловіки	Осіб
106.	Кількість звернень осіб, які повідомили про те, що протягом останніх 12 місяців особисто стикнулися з дискримінацією за ознакою статі	усього; з них: жінки / чоловіки	Одиниць

107.	Кількість осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі	усього; з них: жінки (дівчата) /чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); у віці 0–3 / 4–6 / 7–14 / 15–17 / 18–49 / 50 років і більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); з них: постраждали від фізичного / сексуального / економічного / психологічного насильства жінки (дівчата) /чоловіки (хлопці); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); постраждали від подружжя / колишнього подружжя / нареченого (нареченої) / матері (батька) або дітей одного з подружжя (колишнього подружжя) та іншого з подружжя (колишнього подружжя) / осіб, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у шлюбі між собою, їхніх батьків та дітей / осіб, які мають спільну дитину (дітей) / батьків (мати, батько) і дитини (дітей) / діда (баби) та онука (онуки) / прадіда (прабаби) та правнука (правнучки) / вітчима (мачухи) та пасинка (падчерки) / рідних братів і сестер / інших родичів: дядька (тітки) та племінника (племінниці), двоюрідних братів і сестер, двоюрідних діда (баби) та двоюрідного онука (онуки) / дітей подружжя, колишнього подружжя, наречених, осіб, які мають спільну дитину (дітей), яка (які) не є спільними або всиновленими / опікунів, піклувальників, їхніх дітей та осіб, які перебувають (перебували) під опікою, піклуванням / прийомних батьків, батьків-вихователів, патронатних вихователів, їхніх дітей та прийомних дітей, дітей-вихованців, дітей, які проживають (проживали) в сім'ї патронатного вихователя (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	Осіб

108.	Кількість осіб, яким встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми	усього; з них: жінки (дівчата) /чоловіки (хлопці), особи з інвалідністю (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); у віці 0–5 / 6–17 / 18–34 / 35–59 / 60 років і більше (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); мешканці міст / сіл (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців); за видами експлуатації (примусова праця / рабство / звичаї, подібні до рабства чи підневільного стану / сексуальна експлуатація / використання у порнобізнесі / примусова вагітність / примусове переривання вагітності / вилучення органів людини / проведення дослідів над людиною без її згоди / використання у жебрацтві / втягнення у злочинну діяльність / використання у збройних конфліктах / усиновлення (удочеріння) з метою наживи / продаж дитини / примусове одруження / залучення у боргову кабалу / змішана (жінок (дівчат) / чоловіків (хлопців)	Осіб
Участь жінок у прийнятті рішень			
109.	Частка жінок серед депутатів міських, селищних, сільських рад		%
110.	Кількість посадових осіб місцевого самоврядування, які пройшли навчання з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	усього; з них: жінки / чоловіки; за рахунок бюджетних коштів / позабюджетних джерел	Осіб

111.		Частка громадських організацій, керівниками (головами) яких є жінки, у загальній кількості громадських організацій	%
112.		Кількість громадських організацій, діяльність яких спрямовується на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	Одиниць
		113.Частка громадських організацій, діяльність яких спрямовується на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, які отримують фінансову підтримку за рахунок бюджетних коштів, %.	